

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПОДАТКІВ І ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

КУРСОВА РОБОТА

на тему:

**Податкові надходження, як основа дохідної частини
бюджетів**

Студента 5 курсу групи ФМОм-12
Спеціальності 6.030508 «Фінанси і
кредит»

Фахового спрямування «Фінанси у
системі митних органів»

Ваврика Сергія Романовича

Керівник: викладач

Титор В.Й.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка: ECTS _____

Члени комісії: _____

Зміст

ВСТУП.....	3
1. Податки як економічна категорія: поняття, ознаки, функції.....	6
2. Оцінка ролі податкових платежів у формуванні бюджетів України.....	15
3. Проблеми забезпечення дохідної частини державного і місцевих бюджетів та шляхи їх розв'язання.....	28
ВИСНОВОК.....	33
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	35

Вступ

Державний бюджет виступає невід'ємною частиною ринкових відносин і одночасно важливим інструментом реалізації державної політики. Серед першочергових завдань держави провідне місце посідає наповнення доходної частини бюджету держави, побудова оптимальної моделі податкової системи, чітке дотримання податкового законодавства та інше.

Державний бюджет розробляється на базі наявної доходної частини, тому важливим є її реальне визначення та повне виконання.

Державні доходи — це виражені у грошовій формі відносини власності (привласнення) між державою і юридичними та фізичними особами в процесі вилучення (привласнення) державою частини необхідного та додаткового продукту. Їх необхідність зумовлена появою держави, виконуваних нею функцій, неспроможністю недержавних організацій та інститутів забезпечити стабільний розвиток суспільства. Тому із найбільш важливих факторів стійкості доходної бази держави є склад і структура її доходів, тобто науково обґрунтований перелік податків, зборів, відрахувань до бюджету. За розділами відповідно до Бюджетного кодексу виділяють податкові надходження, неподаткові надходження, доходи від операцій з капіталом та трансферти. В Україні головну роль відіграють податок на прибуток та податок на додану вартість.[3]

Сьогодні з особливою гостротою постає проблема створення дієвого механізму, який би визначав нові принципи формування державного бюджету України, чітке розмежування функцій і повноважень усіх рівнів влади, а звідси - видатків кожного виду бюджету, і що саме головне доходів між різними ланками бюджетної системи.

Існуючі проблеми формування Державного та місцевих бюджетів, їх значення для економічного розвитку країни визначають актуальність даної теми та її вибір для дослідження. Виступає головним джерелом фінансування

суспільних благ та послуг - оборона країни, національна безпека й правопорядок, благоустрій, захист довкілля, освіта, охорона здоров'я, наука, культура, і є інструментом розподілу й перерозподілу валового внутрішнього продукту між галузями економіки, верствами населення й територіями з метою підвищення ефективності економіки та добробуту громадян.

Метою роботи є дослідження формування доходів держави, основних проблем наповнення доходної частини бюджету та пошук нових шляхів для їх подолання.

Предметом є відносини між державою та платниками податків (юридичними і фізичними особами), в результаті яких наповнюється доходна частина бюджету.

Об'єктом є основні податкові джерела формування доходів держави.

Відповідно до поставленої мети у роботі передбачено вирішити такі теоретичні та практичні завдання:

- розкрити теоретичні засади оподаткування України;
- дослідити економічну сутність та функції податків, їх місце в державному регулюванні економіки;
- розглянути за різними класифікаційними ознаками види податків;
- проаналізувати податкові надходження та питому вагу бюджетоформуючих податків зведеного бюджету України;
- окреслити сучасні проблеми та шляхи розв'язання дохідної частини державного і місцевих бюджетів
- зробити висновки.

У даній роботі були використані наступні методи:

- монографічний;
- аналітичний;
- економетричний;
- статистичний;
- порівняльний;

- прогнозуючий;
- дедуктивний;
- індуктивний;

методи аналізу та синтезу.

Інформаційною базою написання курсової роботи стали праці вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів, підручники, навчальні посібники, періодичні видання, різнопланові статистичні матеріали.

Даній проблематиці приділяється значна увага в дослідженнях вітчизняних вчених, серед яких слід виділити праці Пасічник Ю. В., Бечко П.К., Круш П.В., Філімоненков О.В., Благун І.Г, Коваленко О.Л, Тарасюк Г.М. та інші.

1. Податки як економічна категорія: поняття, ознаки, функції

Податок – одна з найвагоміших фінансових та фінансово-правових категорій, найдавніша форма фінансових відносин між державою і членами суспільства[2].

Податки стають не тільки головним джерелом формування державного бюджету, але й важливим джерелом радикальних змін, виконуючи роль фінансового регулятора виробництва, стають засобом забезпечення соціальної сфери.

Податки, збори – це обов’язкові внески до бюджету відповідного рівня або до позабюджетного фонду, які здійснюються платниками в порядку та на умовах, визначених законодавчими актами[2].

Сам по собі податок являє собою з одного боку філософську й економічну категорію, а з іншого – одночасно виступає конкретною формою правових взаємовідносин, що закріплюються законодавством при наповненні доходами бюджетної системи. Аналіз сутності податку як економічної категорії базується на дослідженні закономірностей розширеного відтворення, його окремих фаз, особливо розподілу та перерозподілу грошової форми вартості. У свою чергу, дослідження податкових форм має виходити з положень теорії держави та права.

За економічним змістом податки – це фінансові відносини між державою і платниками податків з приводу створення загальнодержавного централізованого фонду грошових коштів, що необхідні державі для виконання своїх функцій.

Одним з тих, хто спробував створити першу наукову теорію оподаткування, став видатний шотландський економіст і вчений XVIII ст.

Адам Сміт. У праці „Про багатство народів” (1770), „податок” був визначений як тягар, що накладається державою у формі закону, який передбачає і його розмір, і порядок сплати.

На думку А. Сміта, оподаткування держави повинно здійснюватися на основі таких принципів:

- 1) принцип справедливості (рівності) полягає у тому, що піддані держави зобов'язані брати участь в утриманні уряду, по можливості, згідно з тими доходами, які отримує кожний під охороною держави;
- 2) принцип визначеності базується на тому, що податок має бути точно визначений, а не встановлений свавільно. Термін його оплати, спосіб і розмір платежу повинні бути зрозумілими і чіткими як самому платнику, так і будь-кому іншому;
- 3) принцип зручності полягає у тому, що кожен податок повинен сплачуватись у той час і в такий спосіб, які є найбільш зручними для платника;
- 4) принцип економії базується на тому, що кожен податок має бути розроблений і задуманий так аби він брав і утримував з кишень народу якомога менше понад те, що він приносить державній скарбниці.

На сучасному етапі розвитку основним нормативно-правовим документом України, у сфері оподаткування, являється Податковий кодекс.

Податок встановлюється виключно державою і базується на актах. Основними характерними особливостями податку є те, що він:

- стягується на умовах безповоротності. Повернення податку можливе тільки в разі його переплати або тоді, коли законодавством передбачено пільги щодо даного податку;
- має односторонній характер встановлення. Оскільки податок стягується з метою покриття суспільних потреб, які в основному відокремлено від індивідуальних потреб конкретного платника податку, то він є індивідуально безповоротний. Сплата платником податку не породжує зустрічного

зобов'язання держави вчиняти будь-які дії на користь конкретного платника: на відміну від інших обов'язкових платежів може бути сплачений лише до бюджету, а не до іншого грошового централізованого або децентралізованого фонду;

- категорія не тільки правова, але й економічна, оскільки це форма перерозподілу національного доходу. При сплаті податкового платежу відбувається перехід частини коштів із власності окремих платників у власність всієї держави. Такого переходу права власності немає при внесенні до бюджету обов'язкових платежів державними підприємствами. Ці платежі будуть податками лише за формою, а не за змістом.

Держава мусить мати бюджет із стабільними джерелами надходжень, роль яких виконують, у першу чергу, податки. Суть податків, мета і функції їх визначаються економічним і політичним ладом суспільства, природою і завданнями держави.

Податки – обов'язкові нормативні платежі в державний або місцевий бюджет, що їх вносять як окремі особи, так і підприємства різних форм власності.

Історично це найдавніша форма фінансових відносин між державою і членами суспільства. За економічним змістом – це фінансові відносини між державою і платниками податків з метою створення загальнодержавного централізованого фонду грошових коштів, необхідних для виконання державою її функцій. На відміну від фінансів у цілому ці взаємовідносини мають односторонній характер – від платників до держави.

Податки, як особлива сфера виробничих відносин, є своєрідною економічною категорією. Податки виражають реально існуючі грошові відносини, які проявляються під час використання частини національного доходу на загальнодержавні потреби.

До основних термінів сучасної системи оподаткування відносяться:

1. податок (збір, внесок до державного цільового фонду) – це обов'язковий

платіж до бюджетів різних рівнів або державних цільових фондів, що здійснюються в порядку і на умовах, визначених законодавством щодо оподаткування.

2. суб`єкт, або платник податків, зборів та обов`язкових платежів – це особи, на яких Конституцією та податковим законодавством покладено обов`язки:

а) сплачувати податки, збори та обов`язкові платежі;

б) нараховувати, утримувати та перераховувати податки, збори та обов`язкові платежі до бюджетів і до державних цільових фондів.

Платник податків може визнаватись суб`єктом оподаткування одним або декількома податками, зборами та обов`язковими платежами в залежності від діяльності, яку він провадить, володіння майном або інших обставин, у разі наявності яких виникають податкові зобов`язання.

Суб`єктом оподаткування може визнаватись й особа, на яку відповідно до податкового законодавства покладено обов`язки щодо нарахування податків, зборів та обов`язкових платежів, утримання їх з платника та перерахування до бюджету.

Суб`єктами оподаткування або платниками податків, зборів та обов`язкових платежів є юридичні або фізичні особи, міжнародні об`єднання та організації, які відповідно до чинного податкового законодавства безпосередньо зобов`язані нараховувати, утримувати та сплачувати податки, збори та інші обов`язкові платежі.

Податкове законодавство завжди розпочинається з визначення суб`єктів оподаткування або платників податків, зборів та обов`язкових платежів, оскільки необхідно чітко знати, хто повинен платити той чи інший вид платежу до бюджету чи до державного цільового фонду та хто несе перед державою відповідальність за несплату або несвоєчасну сплату цього платежу.

3. об`єкт оподаткування – юридично обумовлений факт або подія, після настання яких у суб`єкта виникає обов`язок сплатити податок; з економічної

точки зору об'єктом оподаткування можуть виступати дохід, прибуток, майно, грошовий капітал або розмір споживання.

Кожен податок, збір та обов'язковий платіж має самостійний об'єкт оподаткування, який визначається чинним податковим законодавством.

Об'єкт оподаткування повинен бути стабільним, чітко визначеним, мати безпосереднє відношення до платника податку.

4. предмет оподаткування – фізична, якісна характеристика об'єкту, яка виступає еквівалентом об'єкту з метою оподаткування.

5. одиниця оподаткування – це одиниця виміру (фізичного чи грошового) об'єкта оподаткування. Фізичний вимір досить точно відображає об'єкт оподаткування.

6. податкова ставка – законодавчо установлений розмір податку на одиницю оподаткування. Існують такі підходи до встановлення податкових ставок:

- універсальний (для всіх платників встановлюється єдина податкова ставка);
- диференційований (для різних платників існують різні рівні ставок).

За побудовою ставки бувають:

- тверді (встановлюються у грошовому виразі на одиницю оподаткування в натуральному обчисленні):

а) фіксовані – встановлені конкретних сум;

б) відносні – визначені відносно до певної величини (наприклад., у процентах до мінімальної заробітної плати).

- процентні ставки встановлюються щодо об'єкта оподаткування, який має грошовий вираз. Вони поділяються на три види:

а) пропорційні ставки, які не залежать від розміру об'єкта оподаткування;

б) прогресивні ставки розмір яких зростає разом в міру збільшення обсягів об'єкта оподаткування.;

в) регресивні ставки, на відміну від прогресивних, зменшуються в міру зростання об'єкта оподаткування.

7. податкова квота – це частка податку платника, яка може бути визначена як

в абсолютному розмірі й у відносному виразі. Значення податкової квоти полягає в тому, що вона характеризує рівень оподаткування.

8. податковий оклад - остаточна сума, що підлягає сплаті до бюджету; в більшості податків визначається як добуток бази оподаткування на ставку оподаткування.

9. джерело сплати податку – фінансовий фонд суб'єкта оподаткування, за рахунок якого відбувається сплата податку. Як правило, джерелом можуть виступати прибуток, валовий дохід, чистий дохід фізичної особи тощо.

10. податкова пільга – законодавчо закріплене повне або часткове звільнення від сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів.

Податки встановлюються для утримання державних структур і для фінансового забезпечення виконання ними функцій держави – управлінської, оборонної, соціальної та економічної. Вони не мають ні елементів конкретного еквівалентного обміну, ні конкретного цільового призначення. Однак, якщо їх розглядати сукупно, то прикмети плати і відрахувань видно досить чітко [3].

Функції податків – це перш за все теоретичне передбачення того, що в них проявиться суспільне призначення податків, як забезпечити доходи держави без нанесення будь-яких збитків розвитку бізнесу в країні[17].

Функції податків, що відбивають їхню сутність, є похідними від функцій фінансів і реалізують ті ж завдання, але порівняно в більш вузьких межах. Таким чином, функції податків можна згрупувати в два блоки: основні й додаткові. Група основних функцій включає сутнісну функцію податку (фіскальну) й дві загально-фінансових (регулюючу й контрольну). Саме на підґрунті цих функцій будують податковий механізм, і, діючи спільно, вони складають цільний комплекс. Додаткові функції деталізують головні цілі, реалізовані через підсистему основних функцій. Крім того, якщо основні функції обов'язкові для всіх видів податків, то додаткові мають відтінок факультативності й не обов'язково представлені за всіма податками.

Основні функції податку:

1. Найважливішою функцією податків є фіскальна (лат. *fiscus* - державна казна). Відповідно до цієї функції податки виконують своє основне призначення - насичення дохідної частини бюджету, доходів держави для задоволення потреб суспільства.
2. Регулююча функція служить своєрідним доповненням попередньої і торкається як регулювання виробництва, так і регулювання споживання (наприклад, непрямі податки). Разом з тим регулюючий механізм існує об'єктивно, і вплив на платників здійснюється незалежно від волі держави.
3. Контрольну функцію реалізують у ході оподаткування під час регламентації державою фінансово-господарської діяльності підприємств і організацій, отримання доходів громадянами, використання ними майна. За допомогою цієї функції оцінюють раціональність, збалансованість податкової системи, кожного податку окремо, перевіряють, наскільки податки відповідають реалізації мети в сформованих умовах. [3]

Додаткові функції податку утворюють підсистему, що охоплює такі види функцій:

1. Розподільна функція становить своєрідне відображення фіскальної: наповнити скарбницю, щоб потім розподілити отримані кошти. Але на стадії розподілу ця функція дуже тісно переплітається з регулюючою, і в одній дії можуть виявлятися обидві функції. Наприклад, непрямі податки, регулюючи споживання, створюють основи для перерозподілу коштів одних платників на користь інших (акцизи на делікатесні види продуктів тощо). Це дозволяє говорити про наявність первинного й вторинного розподілу (перерозподілу) за допомогою податків.
2. Стимулююча (дестимулююча) функція створює орієнтири для розвитку чи згорання виробництва, діяльності. Як і регулюючу, її може бути пов'язано із застосуванням механізму пільг, зміною об'єкта оподаткування, зменшенням оподаткованої бази. Іноді цю функцію розглядають як підвид регулюючої.

3. Накопичувальна функція являє собою своєрідне узагальнення всіх попередніх функцій і основну - з погляду реалізації цілей держави в податковій системі. Найбільш узагальнюючою функцією податків, з якою пов'язано їхнє виникнення й розвиток, є фіскальна. Але це тільки на перший погляд. Вона має тимчасовий характер, виступає етапною, реалізуючою насичення бюджету на певний період. Остаточна мета податків - не тільки сформувати бюджет, але й сформувати мету, інтересів розподілі цих коштів і інших коштів платників, тобто створити умови для нагромадження як юридичними, так і фізичними особами. В цьому випадку йдеться про активне нагромадження, що виразилося б у збільшенні потужностей, розвитку виробництва тощо. Здійснити це можна шляхом диференціації чи зниження майнових податків, надання пільг при цільовому використанні коштів. Цю функцію дуже тісно пов'язано зі стимулюючою, але вона глобальніша й узагальнююча. Крім того, якщо стимулюючу функцію пов'язано з процесом, діяльністю платників, то накопичувальну орієнтовано на остаточний результат. Вона визначає мету діяльності й має більш статичний характер. [3]

Історично, за формою оподаткування податки поділяються на прямі і непрямі. Критерієм такого поділу стала теоретична можливість перекладання обов'язку сплати податку на іншу особу - на споживача продукції. Критерій перекладання податку на споживача для визнання цього податку прямим чи непрямим є загальноприйнятим, але неточним, оскільки при певних умовах прямі податки також можуть бути перекладені на споживача продукції через механізм ціноутворення.

Прямі податки встановлюються відносно платників. Їх розмір залежить від розміру об'єкта оподаткування. Кінцевим платником прямих податків є той, хто одержує дохід, володіє майном. До прямих податків належать всі прибуткові та майнові податки. Вони встановлюються на дохід або майно платника податків і сприяють такому розподілу податкового тягаря, при якому більше податків платить той, хто має більш високі доходи та більше

майна. Такий принцип оподаткування більшість економістів вважає справедливим. У розвинених країнах світу, таких, як США, Японія, Великобританія, ФРН, прямі податки становлять близько 40–90 відсотків в загальній сумі податкових надходжень.

Непрямі податки встановлюються на окремі товари, роботи, послуги і включаються до їх ціни. Кінцевими платниками непрямих податків є споживачі товарів, робіт і послуг, а самі податки включаються у вигляді надбавки до ціни на ці товари, роботи й послуги. Непрямі податки ще називають податками на споживання. Оскільки платниками непрямих податків є споживачі продукції, і самі податки включаються до ціни товарів, робіт і послуг, то їх розмір для окремого платника податку прямо не залежить від одержаних ним доходів або наявного у нього майна.

До непрямих податків традиційно належать такі податки, як податок з обороту(суми) споживання, податок на додану вартість, акцизний збір, мито.

Незважаючи на критику з боку багатьох економістів, непрямі податки доволі широко використовуються в усьому світі, оскільки при відносно простому механізмі їх стягнення вони забезпечують стабільні й суттєві доходи держави та ухилитися від їх сплати важко. Крім того, психологічно ці податки сприймаються платниками легше, ніж прямі, адже вони приховані у ціні товару, роботи, послуги. Тому платник податку в момент його сплати не завжди усвідомлює, що сплачує податок державі.

Отже, за допомогою податків необхідно не тільки забезпечувати надходження коштів до Державного бюджету та здійснювати розподіл фінансових ресурсів, але й створювати можливість розширення обсягів господарської діяльності, що автоматично призведе до збільшення та зміцнення податкової бази.

2. Оцінка ролі податкових платежів у формуванні бюджетів України

Податкові надходження – це доходи, що залучаються до складу державного бюджету у формі загальнодержавних і місцевих податків, зборів та інших обов'язкових платежів. До податкових надходжень належать прями та непрямі податки, збори та обов'язкові платежі.[3]

Першою й основною групою доходів бюджету є податкові надходження, які становлять 55—60 % у загальній структурі доходів бюджету.

За даними Мінфіну, найбільші надходження до загального фонду державного бюджету в січні–грудні 2015 року становили:

- податок на додану вартість (збір) з вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) – 80685,1 млн. грн., на 3540,7 млн. грн., або на 4,2 відсотка менше за аналогічний період минулого року;
- податок на додану вартість з ввезених на територію України товарів – 107287,3 млн. грн., що на 10743,5 млн. грн., або на 11,1 відсотка більше за аналогічний період минулого року;
- податок на прибуток підприємств – 39805,9 млн. грн., що на 14444,0 млн. грн., або на 26,6 відсотка менше за аналогічний період минулого року;
- акцизний податок з вироблених в Україні підакцизних товарів (продукції), включаючи особливий податок на операції з відчуження цінних паперів та операцій з деривативами – 25668,7 млн. грн., що на 1612,6 млн. грн., або на 6,7 відсотка більше за аналогічний період минулого року;
- плата за користування надрами – 18199,1 млн. грн., що на 5178,8 млн. грн., або на 39,8 відсотка більше за аналогічний період минулого року;
- ввізне мито – 11038,1 млн. грн., що на 57,3 млн. грн., або на 0,5 відсотка менше за аналогічний період минулого року. [10]

У січні-грудні 2015 року кошти, що перераховуються Національним банком України відповідно до Закону України «Про Національний банк України» становили 22807,3 млн. гривень. Проти аналогічного періоду

минулого року надходження зменшились на 5500,8 млн. грн., або на 19,4 відсотка.

До спеціального фонду державного бюджету за III квартала 2015 року надійшло 46304,5 млн. грн., що на 1349,9 млн. грн., або на 2,8 відсотка менше ніж за аналогічний період минулого року, у співставних умовах (без врахування відшкодування ПДВ у сумі 6,9 млрд. грн. по спеціальному фонду державного бюджету за рахунок випуску ОВДП) більше на 5533,6 млн. грн., або на 11,6 відсотка.[9]

Зростання доходів спеціального фонду державного бюджету у співставних умовах проти січня–грудня 2014 року в основному обумовлене збільшенням надходжень від акцизного податку з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції) на 7220,7 млн. грн. та запровадженням у 2015 році сплати збору з купівлі іноземної валюти в безготівковій та/або готівковій формі, від якого надійшло у січні–грудні 6658,5 млн. гривень.

Власні надходження бюджетних установ становили 21957,5 млн. грн., що на 7074,5 млн. грн., або на 24,4 відсотка менше ніж за аналогічний період 2013 року, та пов'язано із надходженням у січні–грудні 2014 року коштів від залучення Державним агентством автомобільних доріг України кредиту під гарантію уряду в сумі 6,0 млрд. грн., тоді як у 2015 році такі кошти не надходили.

Основними чинниками падіння економіки є продовження військових дій, збільшення збитковості, неплатоспроможності і банкрутств суб'єктів підприємницької діяльності, значне збільшення як офіційного, так і прихованого безробіття, відсутність інвестицій, «утікання» капіталу, зменшення платоспроможного попиту внаслідок замороження заробітних плат та зростання тарифів, девальвації та інфляції. При цьому уряд не робить жодних суттєвих кроків для стимулювання підприємницької діяльності, а навпаки, своїми змінами до податкового законодавства суттєво погіршує стан

адміністрування, зокрема, податку на додану вартість.

Податкові надходження до Державного бюджету є суттєво завищеними. Експерти проекту “Ціна держави” оцінили можливі обсяги недоотримання податкових надходжень через занадто оптимістичні показники, закладені в бюджет, в розмірі близько 40 млрд грн. [19].

У цілому у 2015 році спостерігалось невиконання дохідної частини бюджетів усіх рівнів. Так, обсяг недоотриманих надходжень до Державного бюджету України становив 21,0 млрд грн, або 5,6 % річного плану. План не було виконано практично за усіма основними податковими джерелами надходжень. Зокрема, податок на доходи фізичних осіб не виконано на 1,5 млрд грн, або на 10,9 %; податок на додану вартість – на 10,9 млрд грн, або на 7,3 %; акцизний податок з вироблених в Україні товарів – на 3,8 млрд грн, або на 12,0 %; ввізне мито – на 3,2 млрд грн, або на 20,7 %; платежі за користування надрами – на 2,2 млрд грн, або на 10,7 %.

Вищезазначені характеристики бюджетного процесу в частині доходів призвели до зсувів у структурі доходів державного бюджетів. Найсуттєвішою зміною стало збільшення частки податкових надходжень (0,7 в. п. і 1,2 в. п. відповідно).

Виконання дохідної частини зведеного бюджету за січень – грудень 2015 року становило 455,9 млрд грн, що на 13,1 млрд грн, або на 3,0 %, більше аналогічного показника попереднього року.

У 2014 році річний план виконано на 93,4 %. Недобір становив 32,1 млрд грн. До дохідної частини державного бюджету з урахуванням міжбюджетних трансфертів надійшло 357,0 млрд грн, що на 17,7 млрд грн, або на 5,2 %, більше аналогічного показника 2015 року. У тому числі до загального фонду державного бюджету надійшло 310,7 млрд грн, до спеціального – 46,3 млрд грн.

Виконання дохідної частини державного бюджету без урахування міжбюджетних трансфертів становило 354,8 млрд грн, що на 17,2 млрд грн,

або на 5,1 %, більше відповідного показника попереднього року. [8]

Таблиця 1.1

Доходи зведеного, державного та місцевих бюджетів за 2012–2015 роки

Показники	2012 рік	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2015 рік проти 2014 року	
					Абсолютний приріст, млн.. грн..	Темпи приросту, %
Зведений бюджет, млрд грн, у т. ч.:	398,3	445,5	442,8	455,9	13,1	3,0
загальний фонд	334,7	369,7	375,0	388,9	13,9	3,7
спеціальний фонд	63,6	75,8	67,8	67,0	- 0,8	- 1,2
Державний бюджет (без урахування міжбюджетних трансфертів), млрд грн, у т. ч.:	311,8	344,7	337,6	354,8	17,2	5,1
частка у доходах зведеного бюджету, %	78,3	77,4	76,2	77,8	X	X
загальний фонд	263,3	288,5	290,1	308,7	18,6	6,4
спеціальний фонд	48,5	56,2	47,5	46,1	- 1,4	- 3,0
Місцеві бюджети (без урахування міжбюджетних трансфертів), млрд грн, у т. ч.:	86,5	100,8	105,2	101,1	- 4,1	- 3,9
частка у доходах зведеного бюджету, %	21,7	22,6	23,8	22,2	X	X
загальний фонд	71,4	81,2	84,9	80,2	- 4,7	- 5,5
спеціальний фонд	15,1	19,6	20,3	20,9	0,6	3,0

Створена автором на основі даного джерела [7, 8]

До державного бюджету надійшло доходів на 21,0 млрд грн, або на 5,6 %, менше, ніж передбачено річним планом (з урахуванням змін). Зокрема,

податку на доходи фізичних осіб надійшло менше на 1,5 млрд грн, або на 10,9 %; податку на додану вартість – на 10,9 млрд грн, або на 7,3 %, акцизного податку з вироблених в Україні товарів – на 3,8 млрд грн, або на 12,0%; ввізного мита – на 3,2 млрд грн, або на 20,7 %; платежів за користування надрами – на 2,2 млрд грн, або на 10,7%. Податку на прибуток підприємств надійшло менше на 0,3 млрд грн, або на 0,9 %. Єдиним вагомим джерелом надходжень, за яким було зафіксовано перевиконання річного планового показника, став акцизний податок із ввезених на територію України товарів, якого надійшло на 3,8 млрд грн, або на 30,0 %, більше, ніж було заплановано. [8]

Частка податкових надходжень у структурі загальних надходжень державного бюджету збільшилася на 1,2 в. п. Зміни у структурі доходів державного бюджету в цілому подібні до змін у структурі доходів зведеного бюджету.

Таблиця 1.2

Структура доходів зведеного та державного бюджетів за 2013–2015 роки (%)

Доходи	Зведений бюджет			Державний бюджет		
	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2013 рік	2014 рік	2015 рік
Податкові надходження з них:	80,9	79,9	80,6	79,7	77,8	79,0
– податок на доходи фізичних осіб	15,3	16,3	16,5	2,0	2,2	3,6
– податок на прибуток підприємств	12,5	12,4	8,8	16,1	16,1	11,3
– податок на додану вартість	31,2	29,0	30,5	40,3	38,0	39,2
– акцизний податок	8,6	8,3	9,9	10,8	10,5	12,7
– податки на міжнародну торгівлю та зовнішні операції	3,0	3,0	2,8	3,8	3,9	3,5

Створена автором на основі даного джерела [7,8]

У січні – грудні 2015 року до державного бюджету надійшло 280,2

млрд. грн. податкових надходжень, що на 17,4 млрд. грн., або на 0,3 %, більше відповідного показника минулого року.

До державного бюджету надійшло 39,9 млрд грн податку на прибуток підприємств, що на 26,5 % менше показника попереднього року. Таке зменшення було пов'язано з авансовою сплатою податку, з огляду на результати попереднього року. Так, якщо 2013 року авансом було сплачено 38,5 млрд грн, то у 2014 році цей показник становив 26,3 млрд грн, що на 12,2 млрд грн, або на 31,5 %, менше. Щомісячна динаміка надходжень податку на прибуток підприємств відрізняється від тенденцій попередніх років.

Створена автором на основі даного джерела [7,8]

Рис. 1.1 Динаміка щомісячних надходжень податку на прибуток підприємств до державного бюджету

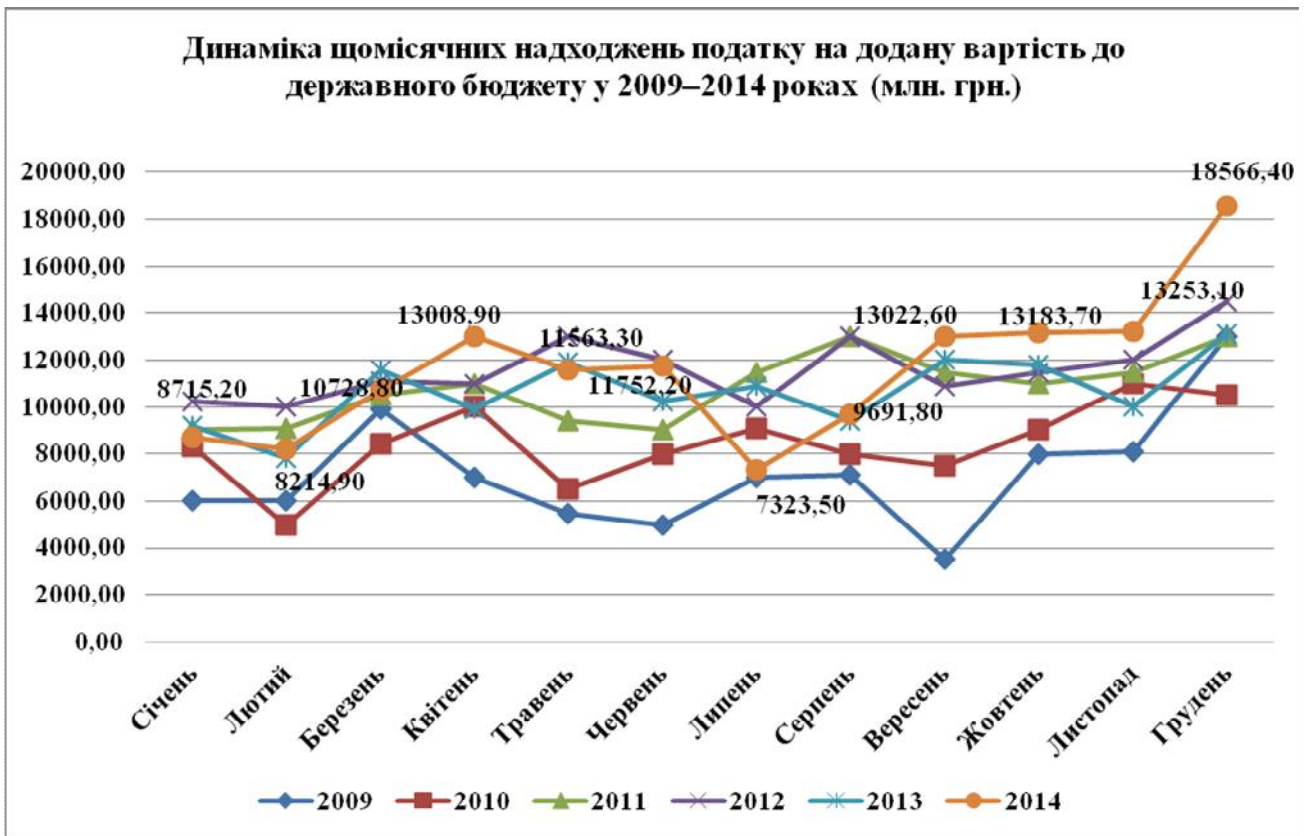
У січні – грудні 2014 року до державного бюджету надійшло 139,0 млрд грн податку на додану вартість, що на 10,8 млрд грн, або на 8,4%, перевищує відповідний показник попереднього року. Збільшення

надходжень податку в поточному році було забезпечено зростанням на 10,7 млрд грн, або на 11,1 %, надходжень податку на додану вартість з ввезених в Україну товарів. З іншого боку, надходження ПДВ з вироблених в Україні товарів скоротилися на 3,3 млрд грн, або на 3,9 %, що відображає скорочення споживання.

Річний план з надходжень податку на додану вартість виконано на 92,7 %; у розрізі окремих складових найбільше невиконання продемонстрував «внутрішній» ПДВ – 89,2 %, у той час як «імпортний» ПДВ показав 97,9 % виконання плану.

Щомісячна динаміка надходжень податку на додану вартість представлена на графіку (Рис.1.2).

У 2014 році з бюджету було відшкодовано 50,2 млрд грн, що на 1,4 млрд грн, або на 2,6 %, менше від запланованого. Скорочення обсягів відшкодування податку з бюджету стало ще однією причиною збільшення обсягів надходжень ПДВ. Зокрема, порівняно з попереднім роком цей показник скоротився на 3,2 млрд грн, або на 6,1 %.[9]

Створена автором на основі даного джерела [7,8]

Рис.1.2 Динаміка щомісячних надходжень ПДВ до державного бюджету

Причому таке скорочення було суттєвим у листопаді й у грудні – 3,2 млрд грн і 1,3 млрд грн відповідно при середньомісячному обсязі відшкодувань за перші 10 місяців року на рівні 4,6 млрд грн.

До державного бюджету надійшло 12,6 млрд. грн. податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції, що на 0,7 млрд грн, або на 5,5 %, менше відповідного показника минулого року.

Згідно з даними Державної фіскальної служби України, негативний вплив на рівень надходжень податків до бюджету, зокрема від міжнародної діяльності, створює ситуація, що наразі склалася в Україні. А саме, у зв'язку з анексією АР Крим та м. Севастополь бюджет недоотримав 1,8 млрд грн, а військові дії у Східному регіоні зменшили надходження на 3,5 млрд грн.

Іншими чинниками скорочення надходжень стали зміна структури імпорту та падіння цін на світових ринках, що призвело до зменшення

обсягів оподаткованого імпорту на 21,0 %; тобто фактична відсутність імпорту сирової нафти (мінус 93,0 % обсягів ввезення і 400 млн грн втрат) супроводжувалась здешевленням нафти й, як наслідок, нафтопродуктів та продуктів їх переробки.

Відтак, скорочення надходжень відбулося саме в «імпортній» складовій мита, яка зменшилась на 0,9 млрд грн, або на 6,6 %.

Порівняно з аналогічним періодом попереднього року структура податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції зазнала певних змін:

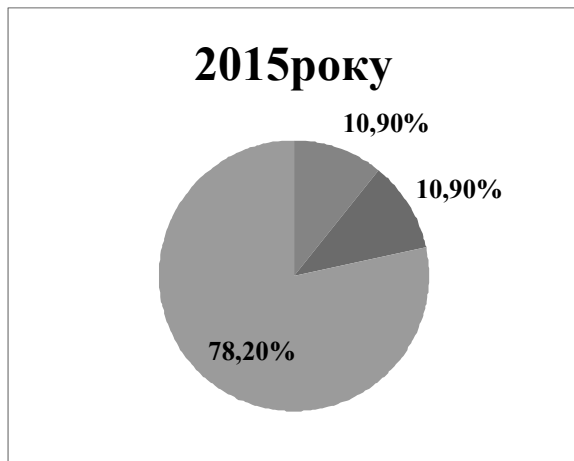
- частка надходжень ввізного мита (без нафтопродуктів) збільшилася на 10,9 в.п.;
- частка надходжень вивізного мита зменшилася на 5,4 в. п.;
- частка ввізного мита на нафтопродукти, транспортні засоби та шини до них зменшилася на 5,5 в. п.

Структура податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції зображено на рис. 1.3.

Надходження акцизного податку становило 44,9 млрд грн, що на 9,6 млрд грн, або на 27,3%, більше відповідного показника попереднього року. Річний план із надходжень акцизного податку з ввезених товарів перевиконано на 3,8 млрд грн, або на 30,0%, водночас надходжень акцизу з вироблених в Україні товарів було менше на таку саму суму.

На рис. 1.4 зображено структуру акцизного податку.

Створена автором на основі даного джерела [7,8]

Рис.1.3 - Структура надходжень податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції до державного бюджету за I-III квартали 2014–2015 років

Створена автором на основі даного джерела [7,8]

Рис.1.4 - Структура надходжень акцизного податку до державного бюджету за I-III квартали 2014–2015 років

Основним чинником збільшення обсягів надходжень податку до бюджету стало збільшення на 7,9 млрд грн, або майже вдвічі, надходжень в частині бензину та інших нафтопродуктів. Окрім того, приріст на 25,0% продемонстрували надходження акцизу з алкогольних напоїв. Надходження «тютюнового» акцизу фактично лишилися на минулорічному рівні, зростання становило 1,1 %, у той час як акциз на транспортні засоби зменшився на 21,8 %.

У частині акцизного податку з вироблених в Україні товарів найсуттєвіше падіння зафіксовано в частині тютюну та тютюнових виробів: – 0,5 млрд грн, або –9,4 %.

Обсяги податкових надходжень, закладені в бюджет 2015 р., становлять 365,5 млрд. Бюджетоутворюючими традиційно є податки на додану вартість, прибуток і доходи фізосіб. Допомогти уряду в збиранні податків мала б податкова реформа, покликана нібито знизити фіскальне навантаження, але насправді вона тільки посилює його. Завдяки податку на прибуток до бюджету 2015 р. хочуть зібрати 33,5 млрд грн. Це менше від показників нинішнього року, що логічно з огляду на скорочення кількості підприємств, зниження виробництва та наростаючу від'ємну рентабельність українського бізнесу. Кількість великих і середніх підприємств, діяльність яких була цього року збитковою, за даними Держстату, перевищила 44% від загального числа. Якщо 2014-го було зібрано 46 млрд грн податку на прибуток, то за десять місяців 2015-го — лише 35,6 млрд. Забігаючи наперед, слід зазначити, що запровадження податку на імпорт тільки збільшить зниження виробництва тих підприємств, які залежать від імпортової сировини. У результаті навіть скромні плани зі збирання податку на прибуток у 2015 р. слабо здійсненні. [17]

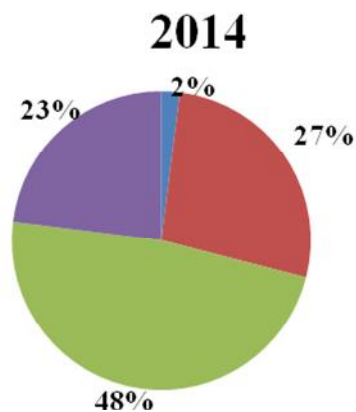
Так, у січні 2015 року найбільші надходження до державного бюджету

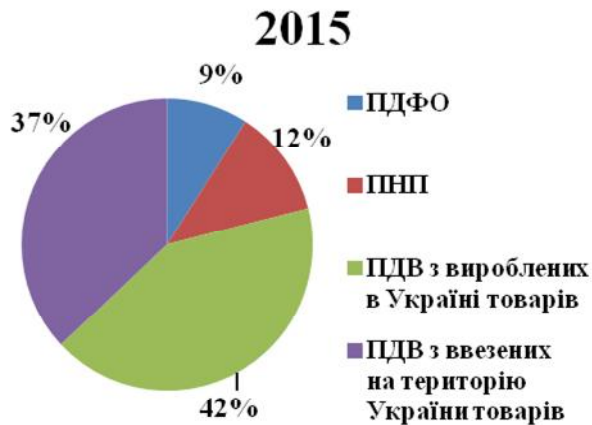
становили:

- податки та збори з доходів фізичних осіб (в т.ч. військовий збір та податок із доходу у вигляді відсотків) – 1584,4 млн грн, що на 1064,4 млн грн, або у 3 рази, перевищує аналогічний показник минулого року;
- ПДВ із ввезених на територію України товарів – 6814,2 млн грн, що на 1534,4 млн грн, або 29,1%, більше за аналогічний період 2014 року;
- плата за користування надрами – 1118,8 млн грн, що на 50,4 млн грн, або 4,7%, більше за аналогічний період 2014 року.

У той же час такі показники, як податок на прибуток підприємств та ПДВ із вироблених в Україні товарів (робіт, послуг) зменшилися на 1460,0 млн грн (або 30%) та 1031,0 млн грн (або 12%) відповідно. [9]

Тобто, ситуація, яка спостерігалася за результатами виконання державного бюджету за 2015 рік, про що фахівці ГО «Публічний аудит» зазначали в грудні 2015 року, має місце й сьогодні. Через різке знецінення національної валюти стосовно американського долара та євро збільшилася база оподаткування з податку на додану вартість, акцизного податку під час розмитнення товарів, які надходять на територію України. І це не є позитивною тенденцією, оскільки зростання обсягів митних навантажень збільшує кінцеву ціну реалізації, що неодмінно б'є по кишенях звичайних громадян.

Створена автором на основі даного джерела [7,8]

Рис.1.5 - Основні показники дохідної частини держбюджету за січень 2014 - 2015 рр.

До цього внаслідок проведених змін у податковому законодавстві та введення нових видів податків і зборів, збільшення ставок оподаткування з доходів фізичних осіб автоматично підвищилися й обсяги надходжень у держбюджет знову ж таки за рахунок звичайних громадян.

Таким чином, зростання надходжень, про які звітують фіскальні органи, відбувається лише за рахунок двох складових:

- девальвації національної валюти;
- збільшення податкового тягаря на доходи фізичних осіб – громадян України, при одночасному скороченні обсягу податку на прибуток підприємств та обсягу ПДВ із вироблених в Україні товарів (робіт, послуг).

Основне завдання податкових надходжень полягає у забезпеченні державного бюджету фінансовими ресурсами з метою фінансування державних видатків. Формування податкових надходжень здійснюється за рахунок мобілізації до бюджету податків, зборів та обов'язкових платежів, які утворюють систему оподаткування. Розміри податкових надходжень бюджету залежать від стану розвитку економіки країни, а також потреб держави щодо перерозподілу ВВП і фінансового забезпечення реалізації

державних програм.[9]

Однак, державі не вистачає доходів державного бюджету для фінансування видатків повною мірою, особливо це помітно в останні роки, коли дефіцит Державного бюджету України зростає значними темпами .

На рис.1.6 наведений графік динаміки дефіциту держави бюджету України за 2014-2015 роки. З рис.1.6 видно, що дефіцит Державного бюджету зростає протягом останніх трьох років, а саме у 2014 році дефіцит зріс з 53,4 млрд. грн. до 64,7 млрд. грн. У 2015 році розмір дефіциту становив 78 млрд., що на 13,3 млрд. грн. більше ніж у попередньому році.

Створена автором на основі даного джерела [12, 13].

Рис.1.6 – Динаміка дефіциту бюджету України

3.Проблеми забезпечення доходної частини державного і місцевих бюджетів та шляхи їх розв'язання

Однак, не дивлячись на збільшення податкових надходжень у 2015 році, питання про пошук податкових джерел зростання доходів Державного бюджету України є актуальним.

Тому для збільшення доходів Державного бюджету України за рахунок

податкових надходжень провідні економісти пропонують багато рішень. Наприклад, П. Мельник вважає, що збільшити надходження до Державного бюджету України можна двома шляхами: створенням в Україні вільних економічних зон і зниженням ставок. Пояснюючи це тим, що якщо в країні з'являться зони, підприємства, які не платитимуть податки, інвестори будуть активніше реалізовувати у нас бізнес-проекти, а бізнесмени – платити більше податків. А наприклад, зниження ставки ПДВ на 1-2% дасть зростання надходжень до бюджету на 1-2%, адже бізнесу буде вигідніше працювати легально. [14]

Однак, ми вважаємо, що створення вільних економічних зон є недоцільним за наявної ситуації в державі, оскільки інвестиційний клімат в Україні є непривабливим.

Науковці Всеукраїнської спілки вчених-економістів вважають, що необхідно повністю відмінити ПДВ, податок на прибуток та єдиний податок на малий бізнес, тобто бізнес повністю вивільнити від податків, пов'язаних з отриманням підприємницького доходу. Пояснюючи це тим, що повна відміна цих податків та введення замість скасованих податків податку на покупку в розмірі 2,5-4%, який платить споживач, в підсумку повної відміни цих податків в Україні будуть створені ідеальні умови для інвестиційного буму. Неминуча існуюча детінізація економіки, оскільки немає сенсу приховувати ті податки, яких не існує. Відповідно, при ставці податку на покупку в 4 % в бюджет повинно додатково поступати на 60-70 млрд. грн. більше існуючого рівня річних податкових надходжень. [9]

На нашу думку, таке зниження є недоцільним. Так, якщо врахувати досвід інших країн, то він говорить про те, що для збільшення розміру податкових надходжень до державного бюджету країни Європейського союзу підвищували насамперед ставку ПДВ. Таке рішення у продовж 2014-2015 рр. прийняли такі країни, як Ірландія, Іспанія, Чехія, Угорщина та Італія. [7]

Також ми вважаємо, що зменшення ставки податку на прибуток є непотрібним, оскільки ставка податку на прибуток в Україні вже й так є однією з найменших у порівнянні з країнами ЄС. Тому скасовувати податок керуючись тим, що це дасть змогу збільшити інвестиції є неправильним.

Оскільки не податок на прибуток робить непривабливими підприємства України, а ряд інших факторів. Тому скасування податку не дасть належного ефекту, а лише зменшить доходи до Державного бюджету України.

Серед реально можливих заходів щодо зростання розміру податкових надходжень можна виділити такі:

Підвищення податку на прибуток для великих підприємств, в першу чергу це стосується фінансових та промислово-фінансових груп, які мають значні річні обороти.

Переглянути умови сплати податку на розкішні автомобілі, а саме змінити ознаку за якою автомобіль визнається розкішним. На сьогодні податок сплачується з автомобілів, які мають об'єм двигуна більше трьох літрів, що є неправильним, оскільки на даний час в Україні багато автомобілів ціною понад 500 тис. грн., але з об'ємом двигуна менше 3000 см³. Цей податок необхідно сплачувати з автомобілів, ціна в автосалонах виробника яких перевищує 20000 доларів США. В майбутньому можна скласти перелік таких автомобілів.

Ще одним із заходів може бути перегляд галузей, для яких доцільно надавати податкові пільги. Насамперед, перевагу в наданні пільг необхідно віддавати підприємствам, як мають високі технології виробництва, оскільки саме ці підприємства у майбутньому зможуть досягти високих показників економічної діяльності, а, тому, і збільшення податкових надходжень до бюджету держави.[14]

Важливим етапом побудови статистичного забезпечення управління податковими надходженнями є конкретизація цілей на основі аналізу

фактичного стану бюджетного розвитку, виявлення диспропорцій тощо через:

- формування Державного бюджету України як цілісної системи, параметри якої визначаються інтересами держави;
- стимулювання розвитку Держбюджету та місцевих бюджетів України у напрямі зростання доходів та економії видатків;
- забезпечення поступового зменшення дефіциту і поступове переростання у профіцит [16].

Продуктом особливого значення, одержаним у результаті статистичного дослідження податкових надходжень, є обґрунтування управлінських рішень щодо потенціалу розвитку. Потенціал означає можливості, ресурси, що можуть бути використані. Відповідно податковий потенціал – податкові можливості, які можуть бути використані державою для забезпечення певних потреб.

Результати статистичного дослідження податкової системи України дають можливість визначити відхилення фактичного стану від визначеної податкової політики і на цій основі – способи коригування діяльності органів оподаткування для досягнення мети, обраної відповідною політикою [14].

Для досягнення фінансової стабілізації Держбюджету та місцевих бюджетів України уряду необхідно нейтралізувати негативний вплив фінансово-економічних чинників, що заважають ефективній діяльності. У зв'язку з цим сучасному суспільству потрібні аналітики, статистики, експерти, фінансисти-бюджетники, податківці, радники та консультанти вищої економічної кваліфікації, що здатні:

- збирати статистичну інформацію щодо бюджетного розвитку на макро-, мезо- та макрорівні, систематизувати та класифікувати її;
- розробляти та застосовувати методики оброблення, узагальнення й аналізу податкової інформації;
- творчо використовувати інформацію про результати аналізу податкових

надходжень Державного бюджету України, робити на його основі узагальнення та висновки, обґрунтовувати управлінські рішення;

- оцінювати в реальному часі наслідки управлінських рішень, що приймаються;
- ефективно використовувати інформаційні ресурси та новітні досягнення в галузі комп'ютерних технологій.

Це забезпечується виконанням певних завдань статистичного дослідження, диференційованих за функціями діяльності фахівців.

Фахівцям такої кваліфікації необхідна фундаментальна підготовка із системного статистичного аналізу податкової складової як цілісної системи в 97 різних аспектах: економічної (бюджетної), соціальної, міжнародної статистики тощо; методів збирання первинних даних з використанням сучасних інформаційних і телекомунікаційних технологій; оброблення інформації за допомогою сучасних методів і засобів математико-статистичного аналізу, інтелектуального аналізу даних, комп'ютерних технологій.

Міжнародний валютний фонд прогнозує зростання податкових надходжень до державного бюджету країни до 1,17 трлн грн до 2020 року на тлі прогнозованого загального економічного зростання, говориться в матеріалах Фонду, розміщених на сайті організації.

При цьому прогнозний показник збору податків у 2015 році становить 682,5 млрд грн.

Більш як третину податкових платежів сформують ПДВ і акцизні платежі. Зокрема, в 2015 році їх обсяг становитиме 253,2 млрд грн, а до 2020 року цей показник зросте до 450 млрд грн. Податок на доходи фізосіб, згідно із прогнозом МВФ, становитиме 95,5 млрд грн у 2015 році і зросте до 154,3 млрд грн у 2020 році.[18]

Неподаткові доходи бюджету України в 2015 році, за даними МВФ, становитимуть 110 млрд грн, а в 2020-му скоротяться до 107 млрд грн.

Згідно з Державним бюджетом на 2015 рік доходи, сформовані за рахунок податкових надходжень, мають становити 365,6 млрд грн, що вище за фактичні показники податкових надходжень в 2014 році. Більш як третину податкових надходжень має забезпечити податок на додану вартість – 157,8 млрд грн при обсязі запланованого до відшкодування ПДВ 56,1 млрд грн. Загальний обсяг зборів акцизного податку для товарів, вироблених в Україні та ввезених на територію України, заплановано на рівні 60 млрд грн. Обсяг експортних та імпортних мит становитиме 31,7 млрд грн.

Неподаткові доходи держбюджету становитимуть близько 100,5 млрд грн і будуть сформовані в першу чергу за рахунок перерахувань Національного банку (65,4 млрд грн), участі держави в управлінні підприємств (4,6 млрд грн) і адміністративних платежів (4,1 млрд грн).[18]

Близько 1,5 млрд грн мають становити конфісковані кошти і кошти від реалізації майна, одержаного з використанням корупційних схем.

Державний бюджет є одною із головних ланок фінансової системи. З його допомогою уряд концентрує у своїх руках значну частину національного доходу, перерозподіленого фінансовими методами. Формування надходжень до бюджету проводиться шляхом перерозподілу доходів, що створюються в країні. Кошти державного бюджету спрямовуються на забезпечення соціально-економічного розвитку держави. Доходи державного бюджету — це частина централізованих фінансових ресурсів держави, які регулюються відповідними нормативними актами і необхідні для виконання її функцій.

Отже, виконання запропонованих заходів в майбутньому посприє збільшенню податкових доходів до бюджету. А саме, для підвищення доходів до Державного бюджету України, необхідно підвищити податок на прибуток для великих підприємств, оскільки це дасть змогу збільшити доходи від цього податку не завдаючи додаткового податкового тягаря на малий та середній бізнес. Також необхідно переглянути умови сплати податку на розкішні автомобілі, оскільки існуючий податок на автомобілі, базою оподаткування якого є об'єм двигуна, можливо легко обійти, якщо купити новий розкішний автомобіль з об'ємом менше 3000 см³. Ще одним кроком до збільшення податкових надходжень є перегляд умов надання пільг. Пільгове оподаткування слід надавати лише галузям з високим технічним потенціалом.

Таким чином, з метою забезпеченості рівномірності надходжень та забезпечення диференціації в державний бюджет наповнення дохідної частини бюджету повинно йти з різних джерел для більшої стабілізації, рівноваги економічної системи та зменшення ризикованості надходжень. Для цього необхідно приділяти увагу найменш розвинутим статтям доходів, таким як доходи від операцій з капіталом, цільові фонди, збільшення яких дозволить зменшити навантаження та залежність державного бюджету, наприклад, від податкових надходжень.

Напрямами формування доходів Державного бюджету України мають бути:

- установлення ефективного контролю за рухом бюджетних коштів;
- розробка науково-обґрунтованої методологічної бази прогнозування надходжень до бюджету;
- проведення податкової реформи;
- детінізація економіки.

Таким чином, на 2015 р. передбачено значні зміни в механізмах, насамперед податкових, формування доходної частини державного й місцевих бюджетів. Наскільки результативними вони виявляться, поки, звичайно, достеменно судити важко, оскільки існує ряд загроз внутрішнього й, особливо, зовнішнього характеру. Однак, поза сумнівом, розглянуті вище зміни в податково-бюджетній сфері є давно назрілими.

Утім, якщо механізми формування доходної частини державного й місцевих бюджетів на 2015 р. зазнали серйозних змін, то стосовно механізмів формування видаткової частини бюджетів, насамперед державного, цього сказати не можна. Насамперед треба було на підставі нинішнього законодавства зробити «якусь збалансовану версію видатків бюджету» на 2015 р. – відштовхуючись не від потреб реципієнтів бюджетних коштів, а від можливостей платників податків і зборів. Після цього розробити і внести зміни в податкове законодавство й по кожній зміні прораховувати відповідний ефект: наскільки можна буде збільшити доходи бюджету і, відповідно, яку категорію видатків можна буде збільшити. Однак цього не сталося. До того ж вагомі перешкоди на шляху реформування бюджетних відносин створює інерція мислення. Адже «всі звикли працювати в стилі “підтягування” дохідної частини бюджету до запитів на те, скільки держава може або прагне витратити.

Список використаної літератури

1. Білорус О. Глобалізація і національна стратегія України. – К., 2012. – С. 98.
2. Буряковский В.В. та ін. Податки: Учебний посібник.-Дніпропетровськ., 2010.-642с.
3. Бюджетна система : підручник/ на наук. ред. В.М. Федосова, С.І.Юрія. – К.: Центр учбової літератури; Тернопіль : Економ. думка. 2012-871с.
4. Бюджетний кодекс України № 2456-VI від 08.07.2010 (зі змінами та доповненнями). – [Електронний ресурс]. – rada.gov.ua.
5. Бюджетний кодекс України: Зміни до Закону України від 15.04.2014 // Уряд. кур'єр. – № 1210 – VII.
6. Бюджетний менеджмент: Підручник / В.Федосов, В.Опарін, Л. Сафонова та ін.; за заг. ред. В.Федосова. – К.: КНЕУ, 2004. – 864 с.
7. Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за 2012 рік / [Рудик А. Ю., Зубенко В. В., Самчинська І. В.]; ІБСЕД, Проект “Зміцнення місцевої фінансової ініціативи”, USAID. – К.: 2014. – 73 с.
8. Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за 2014 рік / [Зубенко В. В., Самчинська І. В., Рудик А. Ю. та ін.] ; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-II) впровадження», USAID. – К., 2015. – 77 с.
9. Всеукраїнська спілка вчених-економістів– [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.vsve.ho.ua
10. Голос України. – 2014. – 31.12 (№ 254); Дзеркало тижня. – 2015. – № 50; Економічна правда – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : (<http://www.epravda.com.ua>). – 2015. – 2, 12.01;
11. Звіт Міністерства фінансів України за 2013-2012рр.– [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.mfu.gov.ua
12. Звіт Міністерства фінансів України за 2014-2013рр. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.mfu.gov.ua

13. Консалтингове агентство MPP Consulting . – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.mppconsulting.com.ua
14. Моделі і методи соціально-економічного прогнозування : підручник для студентів ВНЗів / В.Геєць, Т.Клебанова, О.Черняк, В.Іванов, М.Кизим; В.о. Харків. нац. економ. ун-т.– 2-е вид.– Харків : ВД "ИНЖЕК", 2012.– 396 с.
15. Податкова система та шляхи її реформування: Навч. посібник.- К.:Парламентське вид-во, 2013.-216с.
16. Статистичне забезпечення управління економікою: прикладна статистика: Навч. Посіб. / А.В. Головач, В.Б. Захожай, Н.А. Головач. – К.: КНЕУ, 2013. – 333с.
17. Україна: перспективи розвитку. Консенсус-прогноз. – К.: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, 2014. Вип. 37;
18. Ціна держави – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://costua.com/budget/revenue/#1>.